

Lomber Disk Hernisinde Düz Bacak Kaldırma Testi ve El Parmak Zemin Mesafesi Arasındaki İlişki

Dr. Teoman AYDIN (1), Dr. Ali YAKŞI (2), Dr. Kadriye ÇETİNKAYA ÖNEŞ (3),
Dr. İlhan KARACAN (1), Dr. Hakan SEYİTHANOĞLU (4)

ÖZET

Düz bacak kaldırma testi(DBKT), siyatik siniri germe testi olarak bilinir.El parmak zemin mesafesi(EPZM) değerlendirilirken de aslında aynı mekanizma ile siyatik sinir gerilmektedir. Bu çalışmanın amacı lomber disk herni (LDH)'li olgularda DBKT ve EPZM testi arasındaki ilişkiyi incelemektir.

Çalışmaya LDH tanısı konan 18'i(%45)erkek, 22'si(%55) kadın ve yaş ortalaması 44.9 +/- 11 olan 40 olgu alındı. McCallough'un tanı kriterlerine göre LDH tanısı kondu. Tüm olguların lumbosakral Magnetik rezonans görüntüleme tetkikleri yapıldı. DBKT 30 ve 70 derece arası pozitif, EPZM testi 30 cm'den fazla ise pozitif kabul edildi.

Olguların %35'inde çok seviyeli disk hernisi saptandı. En sık L4-L5(%46.4) ve L5-S1(32.1) seviyesinde disk hernisi saptandı.

DBKT pozitif olanlarda ortalama açı 62.8 +/- 11.7 idi. EPZM testi pozitif olanlarda ise 48.0 +/- 10.3 cm idi.

DBKT 32 olguda(%80), EPZM ise 20 olguda(%50) pozitif idi.(p>0.05) Her iki testin negatif olduğu olgu sayısı 4(%10), her iki testin pozitif olduğu olgu sayısı 16(%40) idi.

Sonuç olarak DBKT ve EPZM testlerinin, LDH'li olgularda benzer sonuç verdiği söylenebilir.

Anahtar kelimeler: Düz bacak kaldırma testi(DBKT), el parmak zemin mesafesi(EPZM), lomber disk hernisi(LDH)

SUMMARY

The relation with straight leg raising test and finger-ground distance test at the lumbar discs herniation

Straight leg raising(SLR) test is known manoeuvre of stretching the sciatic nerve.

Finger-ground distance(FGD) test is using suclike mechanism. The aim of this study investigate relation between SLR test and FGD test at the patient with lumbar disc herniation.

Forty patients were included (45% male, 55% female, mean age 44.9 years). The patients diagnosed to McCallough criterions. All patients were evaluated with magnetic resonance imagination. SLR test accepted positive between 30-70 degrees and FGD test accepted positive to 30 centimetre.

%35 of patients have multipl disc herniations. The patients of SLR test positive average angle 62.8 degrees. The patients of FGD positive average distance is 48 centimetre.

%80 of patient have positive SLR test and %50 of patients have positive FGD test. (p>0.05) The both of tests positive at %40 patients and the both of teste negative %10 patients.

Consequently, SLR test and FGD test present similar results at the patients of lumbar disc herniation.

Key words: Straight leg raising(SLR), Finger-ground distance(FGD), lumbar disc herniation

GİRİŞ

Düz bacak kaldırma testi(DBKT) siyatik siniri germe testi olarak bilinir. 30 dereceden itibaren siyatik sinirde mobilizasyon ve gerilme ortaya çıktığı bildirilmektedir.(2) DBKT yapılırken sırtüstü yatar pozisyonda, hastaya pasif bir şekilde diz ekstansiyonda iken kalça fleksiyonu yaptırılır.

El parmak zemin mesafesi(EPZM) değerlendirilirken hasta ayakta olup, diz yine ekstansiyonda iken aktif kal-

ça ve lomber fleksiyon yaptırılır. EPZM ölçümü sırasında aynı mekanizma ile siyatik sinir gerilmektedir. Yine bu test uygulanırken, lomber fleksiyon nedeniyle intervertebral disk aralığının ön yüksekliği azalırken, arka yüksekliği artar. Buna bağlı olarak, Nachemson'un yaptığı ölçümlerde de gösterildiği gibi, intradiskal basınç artışı olur.(3) Böylece disk, intervertebral aralığın genişlemesi nedeniyle basıncın daha az olduğu intervertebral aralığın posterior bölgesine doğru kayabilir. Bu durum hernie diskin sinir kökü ve diğer yumuşak dokular üzerine yaptığı basıncı arttırarak ağrı artışına neden olabilir.

Bu çalışmanın amacı lomber disk herniasyonu tanısında ölçüt olarak kullanılan DBKT ile EPZM arasındaki ilişkiyi incelemektir.

SB Vakıf Gureba Hastanesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Kliniği (1)
SB İstanbul Eğitim Hastanesi Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Kliniği (2)
SB 70. Yıl Fizik Tedavi ve Rehabilitasyon Hastanesi (3)
SB Vakıf Gureba Hastanesi Nöroşirürji Kliniği (4)

GEREÇ VE YÖNTEM

Çalışmaya LDH tanısı konan 18'i(%45) erkek, 22'si(%55) kadın ve yaş ortalaması 44.9 +/- 11 olan 40 olgu alındı. McCallough'un tanı kriterlerine göre LDH tanısı kondu. Tüm olguların lumbosakral MRG tetkikleri yapıldı. DBKT 30 ve 70 derece arası pozitif, EPZM testi 30 cm'den fazla ise pozitif kabul edildi.

BULGULAR

Olguların %35'inde çok seviyeli disk hernisi saptandı. En sık L4-L5(%46.4) ve L5-S1(32.1) seviyesinde disk hernisi saptandı.

DBKT pozitif olanlarda ortalama açı 62.8 +/- 11.7 idi. EPZM testi pozitif olanlarda ise mesafe 48.0 +/- 10.3 cm idi. DBKT 32 olguda(%80), EPZM ise 20 olguda(%50) pozitif idi.(p>0.05)(şekil 1)

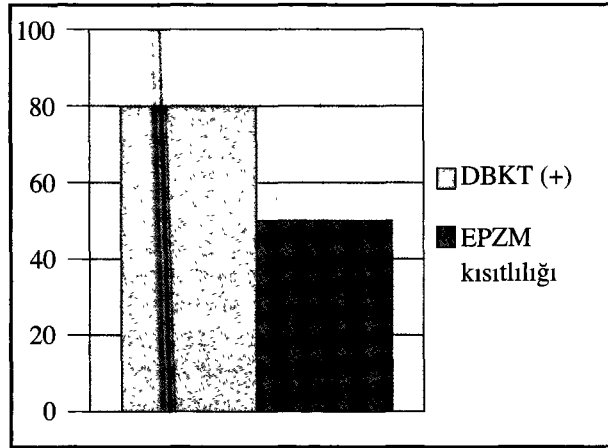
Her iki testin negatif olduğu olgu sayısı 4(%10), her iki testin pozitif olduğu olgu sayısı 16(%40) idi.

TARTIŞMA

Lomber disk hernisi bel ve bacak ağrısının en sık sebeplerinden birisidir.(1) Muayene bulguları sıkışan spinal sinirin segmental seviyesine göre değişkenlik gösterir.

Medline taranarak yapılan literatür araştırmasında her iki testin karşılaştırıldığı çalışmaya rastlanmadı.

Yapılan bir metaanalizde DBKT'nin sensitivitesi %91, spesifitesi ise %26 olarak bulunmuştur.(4) Bu nedenle DBKT'nin diyagnostik değeri tartışmalı olmakla birlikte testin sensitivitesi ve yapılmasının kolay ve pratik olması sık tercih edilen bir test olmasına neden olmaktadır.

Şekil 1: DBKT (+) olgu oranı ve EPZM kısıtlılığı olan olgu oranı

EPZM ,kadınlarda 0 derecedir. Erkeklerde ise 10 cm'ye kadar normal kabul edilir. Ancak bel fleksiyonu sadece lomber omurga hareketi olmayıp kalça eklemleri de harekete katılmaktadır.

Çalışmamızda EPZM testinin pozitif olarak değerlendirilme mesafesi 30 cm olarak kabul edildiğinden , bu durum testin duyarlılığını arttıran bir faktör olarak görülmüştür. Hamsting ve bel ekstansör kaslarının gerginliği EPZM'nin yanlış pozitifliğine sebep olabilir ancak bu gibi durumlarda DBKT'nin de etkileyeceği unutulmamalıdır.(5)

DBKT ve EPZM testlerinin, LDH'li olgularda benzer sonuç verdiği söylenebilir. EPZM ölçümü, DBKT'ne göre LDH'si tanısında daha değerli olabilir. Ancak bu amaçla, belirlenecek bir altın standarda göre LDH'si tanısı konan bel-bel-bacak ağrılı olgularda bu iki testin duyarlılık ve özgüllük incelemeleri yapılmalıdır.

KAYNAKLAR

- 1- **Cox JM:** Age incidence Of lumbar disc protrusion. In: Cox JMK, Editor low back pain mechanism, diagnosis and treatment. Gfifth ed. Williams & Wilkins. 1991;106
- 2- **Kapandji IA.** The physiology of the joints. Volume 3. Churchill Livingstone, Edinburgh 1974 ip:128
- 3- **Nachemson AL.** Disc pressure measurements. Spine 1981;6:93
- 4- **The test of Lasegue:** Systematic review of the accuracy in diagnosing herniated discs. Spine 2000 May 1;25(9):1140-7.
- 5- **Clinical orthoppaedic exam.** Fourtrth edition; Churchill Livingstone, Edinburgh 1998 ip: 133